

การพัฒนาแบบการบริหารคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

A development of Educational Quality Administration Model
for Schools under the Primary Educational Service Area Office.

เสกสรรค์ ทองศรี¹ จรินทร์ ธานีรัตน์² และรัตนะ บัวสนธ์³

Mr.Seksan Thongsri¹, Jarin Thaneerat² and Rattana Bausont³

¹นักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ ปร.ด. (สาขาการบริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

²ศาสตราจารย์ มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

³ศาสตราจารย์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

Seksan_Thongsri@hotmail.com, Pertionnel@northbkk.ac.th, and rattanabb@hotmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาโดยมีจุดมุ่งหมายเฉพาะ 1) เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารคุณภาพการศึกษา 2) เพื่อสร้างและตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบการบริหารคุณภาพการศึกษาและ 3) เพื่อประเมินยืนยันรูปแบบการบริหารคุณภาพการศึกษา

การวิจัยครั้งนี้มีวิธีดำเนินการ 3 ขั้นตอน คือขั้นตอนที่ 1 เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารคุณภาพการศึกษา โดยศึกษาข้อมูลจากสถานศึกษาดั้งเดิมจำนวน 3 แห่ง ผู้ให้ข้อมูลได้แก่ผู้บริหารสถานศึกษา ข้าราชการครูและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 21 คน ขั้นตอนที่ 2 เพื่อสร้างและตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบการบริหารคุณภาพการศึกษา ผู้ให้ข้อมูลได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน ประเมิน (ร่าง)รูปแบบการบริหารคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษา และ ตรวจสอบรูปแบบด้วยวิธีการประชุมสัมมนาของผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship) จำนวน 10 คน ขั้นตอนที่ 3 เพื่อประเมินยืนยันรูปแบบการบริหารคุณภาพการศึกษา กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและข้าราชการครู จำนวน 65 เขต โรงเรียนละ 5 คน รวม 325 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ค่าร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis)

ผลการวิจัยพบว่า ขั้นตอนที่ 1 ผลการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารงานคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาดั้งเดิม ในภาพรวมมีการบริหารงานคุณภาพการศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด ขั้นตอนที่ 2 ผลการสร้างรูปแบบการบริหารคุณภาพการศึกษา ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) แนวคิดการบริหารคุณภาพ 2) หลักการรูปแบบการบริหารคุณภาพ 3) วัตถุประสงค์ของรูปแบบและ 4) วิธีดำเนินการ (PDCA) การบริหารคุณภาพใน 4 ด้าน คือ การบริหารงานวิชาการ การบริหารบุคลากร การบริหารงานงบประมาณและการบริหารงานบริหารทั่วไป ซึ่งมีตัวชี้วัดจำนวน 50 ตัวชี้วัดและผลการตรวจสอบ (ร่าง) ในด้านความถูกต้อง เหมาะสมและความเป็นประโยชน์ภาพรวมอยู่ในระดับมากและขั้นตอนที่ 3 ผลการประเมินยืนยันรูปแบบการบริหารคุณภาพการศึกษาด้านความมีเป็นประโยชน์ และความเป็นไปได้ ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ: การพัฒนารูปแบบ การบริหารคุณภาพการศึกษา สถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา การประเมินรูปแบบ

Abstract

The purpose of this research was to develop the educational quality administration model for schools under the Office of Primary Education Service Area with specific purposes as follows: 1) To study the basic information on the educational quality administration model. 2) To construct and test the educational quality administration model. 3) To evaluate and verify the educational quality administration model.

The research was divided into 3 stages: Stage 1 to study the basic information on the educational quality administration model for schools under the Office of Primary Educational Service Area by document study and three role model schools from 21 informants, Stage 2 to construct and test the educational quality

administration model by 5 experts once and then the model was tested by other 10 experts (Connoisseurship) again, Stage 3 to evaluate and verify the educational quality administration model with the samples of 325 informants who are administrators and teachers from 65 areas which comprise five informants from each area. The data were analyzed by using percentage, mean, standard deviation and content analysis.

The findings were as follows: Stage 1 the result from the study of the document on educational quality administration from the original schools overall the educational quality administration model was in a highest level. Stage 2 the result from constructing the educational quality administration model consisted of 4 elements: 1) ideas of quality administration, 2) principles of quality administration, 3) objectives of quality administration and 4) implementation (PDCA). The 4 areas in quality administration were as follows: academic administration, personnel administration, budget administration and general administration which covered 51 indicators and the result from the monitoring (draft) it was found that the correctness, appropriateness and the usefulness overall was in a high level. Stage 3 the result from the evaluation and verification of the educational quality administration model, it was found that the usefulness and the possibility overall was in a highest level.

Keywords : A development Model, Quality Administration, school, Primary Educational Service Area Office, Evaluation forms

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษา คือปัจจัยที่สำคัญในการสร้างความเจริญก้าวหน้า และแก้ปัญหาต่างๆให้สังคมเนื่องจากการศึกษา เป็นกระบวนการ ที่จะช่วยให้มนุษย์ได้พัฒนาศักยภาพและความสามารถด้านต่างๆ ในการประกอบอาชีพและดำรงชีวิตอย่างมีความสุข และพยายามพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาทุกแห่ง ให้สูงขึ้น [1] จากการศึกษาการปฏิรูปการศึกษาของไทย ในช่วงที่ผ่านมา มีข้อสรุปว่า คุณภาพการจัด การศึกษาของ ไทยยังไม่เป็นที่น่าพอใจซึ่งยืนยันได้จากผลการประเมิน คุณภาพภายนอกสถานศึกษาชั้นพื้นฐานรอบ 2 ภาพรวม ของประเทศ พบว่าด้านผู้บริหารสิ่งที่ไม่ได้มาตรฐาน คือ การ บริหารงานวิชาการ โดยเฉพาะการมีหลักสูตรที่เหมาะสมกับ ผู้เรียนและท้องถิ่น มีสื่อการเรียนการสอนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ การส่งเสริมกิจกรรมและการเรียนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้าน ผู้เรียนสิ่งที่ไม่ได้มาตรฐาน คือ ความสามารถในการคิดอย่างเป็น ระบบความรู้ และทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตัวเอง รักการ เรียนรู้ และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ทักษะในการทำงาน รัก การทำงาน สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ และมีเจตคติที่ดีต่อ อาชีพสุจริต ซึ่งสอดคล้องกับข้อมูลจากสำนักทดสอบทาง การศึกษาระดับชาติ ปี 2551-2552 [2] เกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนในกลุ่มสาระวิชาหลัก ส่วนใหญ่กลับลดลง ข้อมูล จากรายงานผลการประเมินนักเรียนนานาชาติ PISA 2009 [3] พบว่า นักเรียนไทยกลุ่มอายุ 15 ปี มีผลการประเมินใน ภาพรวมต่ำกว่าค่าเฉลี่ยนานาชาติทุกวิชา และมีแนวโน้มผล การประเมินลดต่ำลงทุกวิชา การสร้างความมั่นใจว่าสถานศึกษาได้ จัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพเป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาที่

กำหนด โดยเฉพาะอย่างยิ่งสถานศึกษาในฐานะที่เป็นหน่วย ปฏิบัติที่สำคัญที่สุดจะต้องมีกระบวนการบริหารและจัดการให้ เกิดการเปลี่ยนแปลง ต้องมีการบริหารจัดการสถานศึกษา ใหม่ ทั้งรูปแบบแนวทางให้สอดคล้องกับมาตรฐาน คำนึงถึง คุณค่าความมีประสิทธิภาพและคุณภาพของสถานศึกษา

สถานศึกษาในฐานะที่เป็นหน่วยปฏิบัติที่สำคัญที่สุดในการจัด การศึกษาจะต้องมีการบริหารจัดการศึกษาให้ประสบ ความสำเร็จมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนดนั้น ควรมีรูปแบบในการบริหารคุณภาพการศึกษาที่มีประสิทธิภาพเพื่อ นำมาใช้เป็นกลไกในการขับเคลื่อนให้การดำเนินงาน สถานศึกษารวดตามจุดมุ่งหมาย ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะ พัฒนารูปแบบการบริหารคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษ

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับรูปแบบการบริหาร คุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
2. เพื่อสร้างและตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบการบริหาร คุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
3. เพื่อประเมินยืนยันรูปแบบการบริหารคุณภาพ การศึกษาสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา

3. ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตการวิจัย แบ่งเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับรูปแบบการบริการคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาโดยศึกษาจากเอกสารและโรงเรียน ต้นแบบ จำนวน 3 แห่ง ซึ่งได้มาโดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Selection) กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ข้าราชการครูและคณะกรรมการสถานศึกษาของสถานศึกษา ต้นแบบ จำนวน 21 คน

ขั้นตอนที่ 2 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบ การบริการคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาผู้ให้ข้อมูลในการยกร่าง ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Selection) และตรวจสอบร่างโดยการสัมภาษณ์ ผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship) [4] จำนวน 10 คน

ขั้นตอนที่ 3 การประเมินยืนยันรูปแบบการบริการคุณภาพ การศึกษาสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและ ข้าราชการครู จำนวน 325 คน จาก 65 เขตพื้นที่ กำหนดขนาด ของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage Random Sample) [5]

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย จำแนกตามขั้นตอนของการวิจัย ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 แบบสอบถามความคิดเห็น (Questionnaire) และ แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Interview)

ขั้นตอนที่ 2 แบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Interview) และแบบสอบถาม (Questionnaire) มีลักษณะเป็น แบบตรวจสอบรายการ (Checklist)

ขั้นตอนที่ 3 แบบสอบถามความคิดเห็นต่อรูปแบบการบริการ คุณภาพสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ขั้นตอนที่ 1 เก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสารวิเคราะห์เอกสาร และโดยการสัมภาษณ์ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ข้าราชการครู และคณะกรรมการสถานศึกษา

ขั้นตอนที่ 2 เก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

2.1 ร่างรูปแบบเก็บข้อมูลจากเอกสาร แบบสอบถามและ แบบสัมภาษณ์แล้วตรวจสอบร่างรูปแบบฯด้านความถูกต้อง

ความเหมาะสมและความเป็นประโยชน์ จากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน

2.2 ตรวจสอบร่างรูปแบบโดยการประชุมสัมมนาของผู้เชี่ยวชาญ จากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 10 คน

ขั้นตอนที่ 3 เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการส่ง-รับแบบสอบถาม ทางไปรษณีย์

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล จำแนกตามขั้นตอนของการวิจัย ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามโดยใช้ ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (s.d) ส่วนข้อมูล จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษาใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ขั้นตอนที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามโดยใช้ ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (s.d) ส่วนการ ตรวจสอบรูปแบบโดยวิธีการประชุมสัมมนาของผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship) [4]

ขั้นตอนที่ 3 วิเคราะห์ข้อมูลที่เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) ใช้การแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ ส่วนข้อมูลจากแบบสอบถามปลายเปิด (Open-Ended Form) ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และ แบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ใช้ การคำนวณหาค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (s.d)

4. วิธีดำเนินการวิจัย

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับรูปแบบการบริการ คุณภาพการศึกษา โดยศึกษาจากเอกสารและสถานศึกษาต้นแบบ จำนวน 3 แห่ง

ขั้นตอนที่ 2 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบ ผู้วิจัยได้ยกร่างรูปแบบการบริการคุณภาพการศึกษา โดยมี การวิเคราะห์และสังเคราะห์จากการศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย 1) แนวคิด วงจรเดมมิ่ง (PDCA) [6] 2) ระบบการบริการคุณภาพ (TQM) [7] และได้จากผลการศึกษาตามขั้นตอนที่ 1 สถานศึกษาต้นแบบ 3 แห่ง แล้วให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ตรวจสอบความสอดคล้อง ของร่างรูปแบบการบริการคุณภาพการศึกษา โดยตรวจสอบใน แต่ละด้านเช่น 1) ด้านความถูกต้อง 2) ด้านความเหมาะสม และ 3) ด้านความเป็นประโยชน์และตรวจสอบรูปแบบด้วยวิธีการ ประชุมสัมมนาผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship) [4]

ขั้นตอนที่ 3 การประเมินยืนยันรูปแบบการบริการคุณภาพ การศึกษา โดยนำรูปแบบการบริการคุณภาพการศึกษามาประเมิน ยืนยันเพื่อพัฒนารูปแบบให้มีความสมบูรณ์ มีประสิทธิภาพ ต่อการนำไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา

5. ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการวิจัยเรื่องการพัฒนา รูปแบบการบริหารคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาที่มีดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ผลการศึกษาข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับการบริหาร คุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาด้านแบบ

ผลการศึกษาข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับการบริหารคุณภาพ การศึกษาของสถานศึกษาด้านแบบพบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับ มากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการบริหารงานทั่วไปมีระดับการปฏิบัติสูงสุด รองลงมาเป็นด้าน การบริหารงานบุคลากร ด้านการบริหารงานวิชาการและด้าน การบริหารงานงบประมาณ ในแต่ละด้านเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ นั้น พบว่า 1) ด้านการบริหาร งานวิชาการในภาพรวม อยู่ใน ระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษามีการปฏิบัติสูงสุด รองลงมา ได้แก่ การพัฒนาหลักสูตรกระบวนการเรียนรู้ และ ครู และผู้บริหารมีส่วนร่วมกำหนดแผนพัฒนาคุณภาพในสถานศึกษา ของตนและการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษามีระดับการ ปฏิบัติต่ำสุด 2) ด้านการบริหาร งานงบประมาณ ภาพรวมอยู่ใน ระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การจัดทำ และเสนองบประมาณ และการระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อ การศึกษามีการปฏิบัติสูงสุด รองลงมา ได้แก่ การจัดสรร งบประมาณ และการตรวจสอบติดตาม การประเมินผล รายงานผลการใช้เงินและผลการดำเนินงานมีระดับการ ปฏิบัติต่ำสุด 3) ด้านการบริหารงานบุคลากร ภาพรวม อยู่ใน ระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การสนับสนุน บุคลากรให้มีความก้าวหน้าในวิชาชีพมีระดับการปฏิบัติสูงสุด รองลงมาได้แก่ การเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ และการวางแผนอัตรากำลังและกำหนดตำแหน่งมีระดับการ ปฏิบัติต่ำสุด และ 4) ด้านการบริหารงานทั่วไป ในภาพรวม อยู่ใน ระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานสถานศึกษา การพัฒนาระบบและเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ การประชาสัมพันธ์งาน

การศึกษาและการประสานงานราชการกับเขตพื้นที่การศึกษาและ หน่วยงานอื่น มีระดับการปฏิบัติสูงสุด รองลงมา ได้แก่ การรับ นักเรียน และจัดทำสำมะโนนักเรียน การส่งเสริมกิจการนักเรียน และการดำเนินการงานเลขานุการคณะกรรมการสถานศึกษาขั้น พื้นฐานและการดูแล รักษา ซ่อมบำรุงอาคารสถานที่และ สิ่งแวดล้อมมีระดับการปฏิบัติต่ำสุด

ขั้นตอนที่ 2 ผลการสร้างและตรวจสอบรูปแบบการบริหาร คุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาที่มีดังนี้

ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) จากการ ตรวจสอบ รูปแบบการบริหารคุณภาพการศึกษาและการแสดง ความคิดเห็นที่มีจากผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน ได้องค์ประกอบของ รูปแบบ 5 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) แนวคิดการบริหารคุณภาพ การศึกษาสำหรับสถานศึกษา 2) หลักการของรูปแบบการบริหาร คุณภาพการศึกษา 3) วัตถุประสงค์ของรูปแบบการบริหารคุณภาพ การศึกษา 4) กระบวนการใช้รูปแบบการบริหารคุณภาพการศึกษา และ 5) วิธีการดำเนินการบริหารงานคุณภาพการศึกษา 4 ด้าน และตัวชี้วัดความสำเร็จแต่ละด้านมีความถูกต้อง เหมาะสม และเป็นประโยชน์

ส่วนที่ 2 ผลการตรวจสอบร่างรูปแบบการบริหารคุณภาพการศึกษา ด้วยวิธีการประชุมสัมมนาของผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship) จำนวน 10 ท่าน ได้องค์ประกอบ 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) แนวคิด การบริหารคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษา 2) หลักการ ของรูปแบบการบริหารคุณภาพการศึกษา 3) วัตถุประสงค์ ของรูปแบบการบริหารคุณภาพการศึกษา และ 4) วิธีการ ดำเนินการบริหารงานคุณภาพการศึกษา 4 ด้าน และตัวชี้วัด ความสำเร็จ 50 ตัวชี้วัด

ขั้นตอนที่ 3 ประเมินยืนยันรูปแบบการบริหารคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

องค์ประกอบโดยรวมของรูปแบบการบริหารคุณภาพ การศึกษา จำแนกเป็นรายข้อ พบว่า องค์ประกอบโดยรวมของรูปแบบ การบริหารงานคุณภาพการศึกษา มีความเป็นไปได้และมีความเป็น ประโยชน์ในภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด

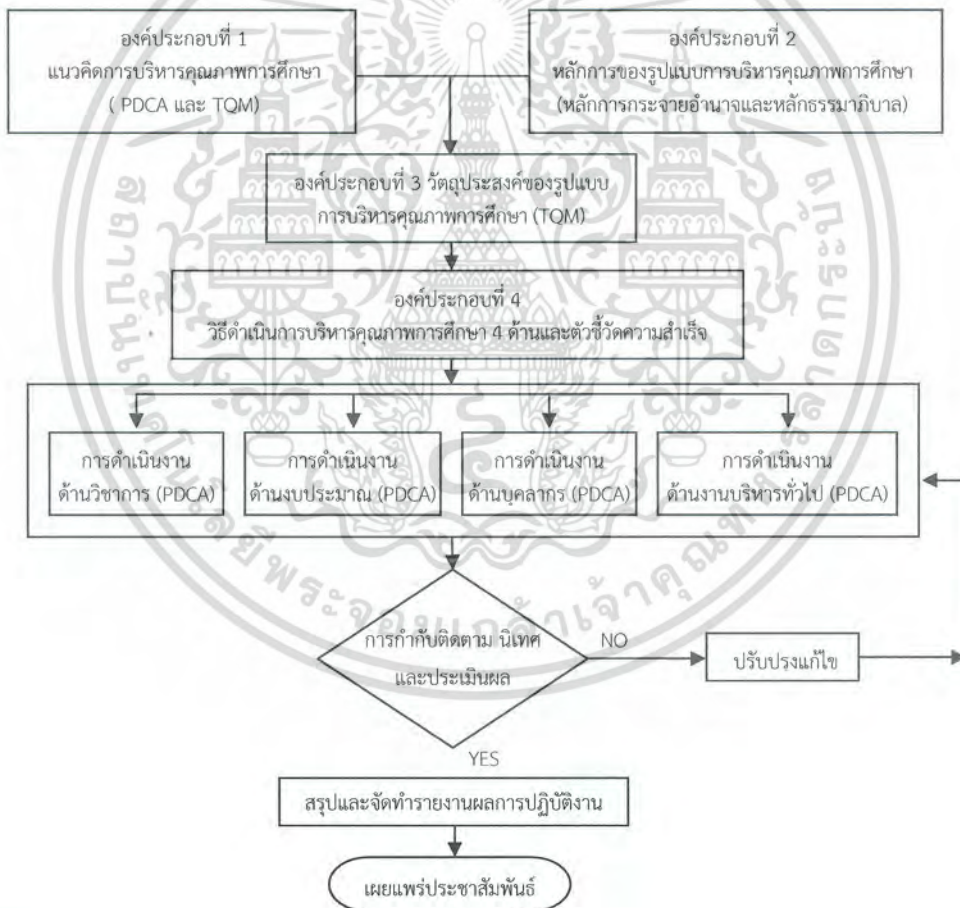
ตารางที่ 1 ผลการประเมิน ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ ขององค์ประกอบโดยรวมของรูปแบบการบริหารคุณภาพการศึกษาสำหรับ สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จำแนกเป็นรายด้าน

รายการประเมิน	ความเป็นไปได้		แปล	ความเป็น ประโยชน์		แปล
	\bar{X}	S.D		\bar{X}	S.D	
1. การกำหนดองค์ประกอบของรูปแบบ	4.58	0.50	มากที่สุด	4.58	0.52	มากที่สุด
2. รายละเอียดขององค์ประกอบของรูปแบบการบริหาร คุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษา	4.49	0.57	มาก	4.57	0.52	มากที่สุด
2.1 องค์ประกอบที่ 1 แนวคิดการบริหารคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษา	4.48	0.52	มาก	4.64	0.51	มากที่สุด
2.2 องค์ประกอบที่ 2 หลักการของรูปแบบการบริหารคุณภาพการศึกษา	4.31	0.54	มาก	4.51	0.50	มากที่สุด

ตารางที่ 1 (ต่อ)

รายการประเมิน	ความเป็นไปได้		แปล	ความเป็นประโยชน์		แปล
	\bar{X}	S.D		\bar{X}	S.D	
2.3 องค์ประกอบที่ 3 วัตถุประสงค์ของรูปแบบการบริหารคุณภาพการศึกษา	4.41	0.57	มาก	4.61	0.51	มากที่สุด
2.4 องค์ประกอบที่ 4 วิธีดำเนินการบริหารงานคุณภาพการศึกษา คุณภาพการศึกษาทั้ง 4 ด้านและตัวชี้วัดความสำเร็จ	4.58	0.50	มากที่สุด	4.65	0.61	มากที่สุด
รวม	4.48	0.37	มาก	4.59	0.36	มากที่สุด

จากตารางที่ 1 ผลการประเมินยืนยันรูปแบบการบริหารคุณภาพการศึกษา จากสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง 325 คน จาก 65 เขตพื้นที่ ที่มีต่อองค์ประกอบโดยรวมของรูปแบบการบริหารคุณภาพการศึกษา พบว่าความเป็นไปได้ ความเป็นประโยชน์ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุดดังแสดงในรูปที่ 1

รูปที่ 1 รูปแบบการบริหารคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

6. อภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัยเรื่อง รูปแบบการบริหารคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นำประเด็นสำคัญมาอภิปรายได้ดังนี้

1. ผลการศึกษาจากสถานศึกษาต้นแบบ ในภาพรวมมีการบริหารงานคุณภาพการศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เนื่องจากสถานศึกษาต้นแบบทั้ง 3 แห่ง เป็นสถานศึกษาที่ประสบความสำเร็จในการบริหารคุณภาพการศึกษาซึ่งยืนยันได้จากรางวัลและการเป็นโรงเรียนในโครงการต่างๆ ได้แก่ โรงเรียนพระราชทาน โรงเรียนในฝัน และโรงเรียนอนุบาลต้นแบบ เป็นต้น อีกทั้งยังเป็นโรงเรียนที่สอนในระดับประถมศึกษาขนาดใหญ่ มีความพร้อมในการจัดการเรียนการสอนและการบริหารงานอย่างเป็นระบบซึ่งสอดคล้องกับผลการประเมินของภายนอกจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ในช่วงปี 2548-2552 ได้สรุปผลการประเมินร้อยละ 35 ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ผ่านการประเมินส่วนใหญ่เป็นโรงเรียนขนาดใหญ่และมีสถานศึกษาร้อยละ 10 เท่านั้น ที่สามารถสอนให้นักเรียนเกิดความสามารถในการคิดวิเคราะห์ มีวิจารณญาณ มีความคิดไตร่ตรอง และมีสถานศึกษาเพียงร้อยละ 11 ที่สามารถสอนให้ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นต่อหลักสูตรมีสถานศึกษาจำนวนร้อยละ 24 ที่มีการปลูกฝังให้นักเรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้ซึ่งเป็นทักษะที่จำเป็นสำหรับการเป็นพลเมืองในสังคมแห่งการเรียนรู้ อยู่ในระดับดี นอกจากนี้สถานศึกษาทั้ง 3 แห่งนี้ยังได้รับการคัดเลือกให้เป็นสถานศึกษาผู้นำการเปลี่ยนแปลงรองรับการกระจายอำนาจประเภทที่ 1 ที่ทางหน่วยงานระดับสูงได้กำหนดนโยบายให้มีการบริหารโดยการกระจายอำนาจตามกฎหมายกระทรวงซึ่งมอบอำนาจการบริหารงานทั้ง 4 งาน คือ งานวิชาการ งานบุคลากร งานงบประมาณ และงานบริหารทั่วไป ให้กับสถานศึกษาและสถานศึกษาดังกล่าวได้นำระบบวงจรคุณภาพ PDCA และระบบการบริหารคุณภาพองค์รวม (TQM) มาประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการศึกษา จึงทำให้มีการบริหารคุณภาพการศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุดที่สามารถสอนให้ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นต่อหลักสูตรมีสถานศึกษา จำนวนร้อยละ 24 ที่มีการปลูกฝังให้นักเรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้ซึ่งเป็นทักษะที่จำเป็นสำหรับการเป็นพลเมืองในสังคมแห่งการเรียนรู้ อยู่ในระดับดีและเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า 1) ด้านการบริหารงานวิชาการในภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษามีการปฏิบัติสูงสุด รองลงมา ได้แก่ การพัฒนาหลักสูตรกระบวนการเรียนรู้ และครูและผู้บริหารมีส่วนร่วมกำหนดแผนพัฒนาคุณภาพ

ในสถานศึกษาของตนและการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา มีระดับการปฏิบัติต่ำสุด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ บงกช พรหมจันทร์ [8] เรื่อง การดำเนินงานพัฒนาคุณภาพการศึกษาโรงเรียนเอกชน จังหวัดลำพูน ผลการวิจัยพบว่าสถานศึกษาส่วนใหญ่ ได้นำข้อเสนอแนะของผู้ประเมินภายนอกเข้าสู่การประชุมเพื่อให้บุคลากรทุกฝ่ายรับรู้ รับทราบ และสร้างความตระหนักร่วมกัน มุ่งสู่การวางแผนพัฒนาคุณภาพประจำปีอย่างสม่ำเสมอ ภายใต้ความสอดคล้องกับปรัชญา วิสัยทัศน์ เป้าหมายของสถานศึกษา จัดทำแผนงานโครงการ/กิจกรรม โดยมีผู้ดำเนินการอย่างเป็นระบบการปฏิบัติได้ดำเนินการตามแผนงานที่วางไว้ ตามระยะเวลา ส่วนการตรวจสอบนั้นพบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่คณะกรรมการประเมินภายในทำการตรวจสอบและประเมินการทำงานทุกระยะอย่างสม่ำเสมอ 2) ด้านการบริหารงานงบประมาณ ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า จัดทำและเสนองบประมาณ และระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา มีการปฏิบัติสูงสุด รองลงมา ได้แก่ การจัดสรรงบประมาณ และตรวจสอบติดตามการประเมินผลรายงานผลการใช้เงินและผลการดำเนินงาน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ณรงค์ โด่หมยม [9] ได้ศึกษาเรื่องแนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดสุโขทัย ผลการวิจัยพบว่าด้านทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา นั้นผู้บริหารสถานศึกษาเองต้องมีการพัฒนาสถานศึกษาให้เป็นที่รู้จักและเป็นที่ยอมรับ และจะต้องมีการวางแผนร่วมกับครูผู้สอนในการระดมทรัพยากรในชุมชน ควรมีการตั้งงบประมาณเพื่อใช้ในการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา พร้อมกับมีการติดตามประเมินผลในการใช้จ่ายงบประมาณในแต่ละครั้ง 3) ด้านการบริหารงานบุคลากร ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า สนับสนุนบุคลากรให้มีความก้าวหน้าในวิชาชีพมีระดับการปฏิบัติสูงสุด รองลงมา ได้แก่ เสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ และวางแผนอัตราค่าจ้างและการกำหนดตำแหน่งมีระดับการปฏิบัติต่ำสุดซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ [7] ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารคุณภาพทั้งองค์กรของสถาบันการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลการศึกษพบว่า รูปแบบการบริหารทั้งองค์กรของสถาบันการศึกษาขั้นพื้นฐานด้านทรัพยากรบุคคลและทีมงาน มีค่าเฉลี่ย 3 ลำดับแรก ได้แก่ แผนการพัฒนาบุคลากร แต่งตั้งคณะกรรมการและมอบอำนาจหน้าที่ให้กับหัวหน้าทีมคุณภาพ มีการมอบหมายหน้าที่ชัดเจนตามระเบียบปฏิบัติราชการ ด้านทรัพยากรบุคคลและทีมงาน มีค่าเฉลี่ย 3 ลำดับแรก ได้แก่ แผนการพัฒนาบุคลากร แต่งตั้งคณะกรรมการและมอบอำนาจหน้าที่ให้กับหัวหน้าทีมคุณภาพ มีการมอบหมายหน้าที่ชัดเจนตามระเบียบปฏิบัติราชการ และ 4) ด้านการบริหารงานบริหารทั่วไป ในภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ

พบว่า ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานสถานศึกษา พัฒนาระบบและเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ ประชาสัมพันธ์ งานการศึกษาและประสานงานราชการกับเขตพื้นที่การศึกษา และหน่วยงานอื่น มีการปฏิบัติสูงสุด รองลงมา ได้แก่ รับนักเรียน และจัดทำสำมะโนนักเรียน ส่งเสริมกิจการนักเรียน และ ดำเนินการงานเลขานุการคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และการดูแลรักษา ซ่อมบำรุงอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม มีการปฏิบัติในระดับต่ำสุดซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยวิจัยของ เกียรติพงศ์ อุ่นใจ [10] ได้ศึกษาแนวทางการพัฒนาคุณภาพ การศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาลำพูน พบว่า ปัญหาการพัฒนาคุณภาพการศึกษามากที่สุด ได้แก่ มีครูสอนไม่ครบชั้นเรียน มีครูสอนไม่เพียงพอกับเด็ก และมี ครูสอนไม่ตรงตามสาขาวิชา ด้านเงินงบประมาณ ได้แก่ มีการ จัดสรรงบประมาณจากภาครัฐไม่เพียงพอ การสนับสนุนงบประมาณ จากชุมชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่เพียงพอ และขาด นโยบายการบริหารงบประมาณ แบบมุ่งเน้นผลงาน ด้านสื่อ วัสดุอุปกรณ์ ได้แก่ ไม่มีงบประมาณเพียงพอในการจัดซื้อและ ซ่อมแซมอุปกรณ์ที่ใช้ในการสนับสนุนการสอน

2. ผลการสร้างรูปแบบการบริหารคุณภาพการศึกษาสำหรับ สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ คือ องค์ประกอบที่ 1 แนวคิด การบริหารคุณภาพการศึกษา องค์ประกอบที่ 2 หลักการของ รูปแบบการบริหารคุณภาพการศึกษา องค์ประกอบที่ 3 วัตถุประสงค์ ของรูปแบบการบริหารคุณภาพการศึกษา องค์ประกอบที่ 4 วิธีดำเนินการบริหารคุณภาพการศึกษา ซึ่งองค์ประกอบต่างๆ จะมีความสัมพันธ์กับองค์ประกอบอื่นๆ ของ รูปแบบการบริหาร คุณภาพการศึกษาในแต่ละส่วน มีความถูกต้อง เหมาะสมและมีความ เป็นประโยชน์ ในภาพรวมอยู่ในระดับมากและเมื่อแยก เป็นข้อ พบว่า ทุกข้อมีความถูกต้อง เหมาะสมและมีความ เป็นประโยชน์ อยู่ในระดับมากทุกข้อ ที่เป็นเช่นนี้ เนื่องจากว่า ผู้วิจัยได้วิเคราะห์เอกสารในการกำหนดหลักการของรูปแบบ การบริหารคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษาดังกล่าวมีความ ครบคลุม และสอดคล้องกับการบริหารสถานศึกษา วัตถุประสงค์ของรูปแบบการบริหารงานคุณภาพการศึกษา จำแนกเป็นรายด้าน มีความถูกต้อง ความเหมาะสมและความเป็น ประโยชน์ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้ เนื่องจาก ในการบริหารคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษาทุกแห่ง จะต้องมียุทธศาสตร์ซึ่งกำหนดไว้อย่างชัดเจนในการจะบริหารงาน ให้บรรลุเป้าหมายและในส่วนของวิธีดำเนินการบริหารคุณภาพ การศึกษาสำหรับสถานศึกษา 4 ด้าน และตัวชี้วัดความสำเร็จ แต่ละด้านมีความเป็นประโยชน์ และความเป็นไปได้ สำหรับการนำไปใช้เป็นรูปแบบการบริหารคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา ทั้งนี้เนื่องมาจากจากวิธีดำเนินการที่ได้มาจากการทำวิจัยครั้งนี้

ผู้วิจัยได้ศึกษาจากโรงเรียนต้นแบบที่มีการบริหารจัดการศึกษาได้มี ประสิทธิภาพ และเหมาะสำหรับการศึกษาไทยในศตวรรษที่ 21 ประกอบกับการศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง หลักการ แนวคิด ทฤษฎีการบริหารงานสถานศึกษาให้มีคุณภาพ โดยได้โดยใช้แนวคิดวงจรเดมมิ่ง (PDCA) [6] และระบบการบริหาร คุณภาพองค์กร (TQM) [7] มาใช้ในการยกร่างรูปแบบการบริหาร คุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษา หลังจากนั้นผู้วิจัยได้ ดำเนินการตรวจสอบ (ร่าง) รูปแบบบริหารคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษาโดยการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญและวิธีการ ประชุมสัมมนาของผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship) [4] จนได้ รูปแบบการบริหารคุณภาพการศึกษาที่ผ่านการประเมินจาก ผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสมยศ แก้วสุพรรณ. [11] ได้ศึกษาเรื่อง รูปแบบการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มี ประสิทธิภาพเพื่อการประกันคุณภาพการศึกษา ผลการวิจัย พบว่า รูปแบบการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีประสิทธิภาพ พบว่า แต่ละโรงเรียนได้แบ่งการบริหารงานออกเป็น 4 ฝ่าย คือ การบริหาร งานวิชาการ การบริหารงานบุคลากร การบริหารงบประมาณ และการบริหารงานบริหารทั่วไป และมีปัจจัยเชิงสาเหตุ 6 ด้าน คือ ด้านผู้บริหาร ด้านครูด้านนักเรียน ด้านคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านผู้ปกครอง และด้านชุมชน

3. ผลการประเมินรูปแบบการบริหารคุณภาพการศึกษา พบว่า องค์ประกอบโดยรวมของรูปแบบการบริหารงานคุณภาพการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในภาพรวมอยู่ใน ระดับมากที่สุด ทั้งนี้เนื่องมาจากการการศึกษสถานศึกษาต้นแบบ และการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในขั้นตอนที่ 1 และ ผลการสร้างและตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบการบริหารคุณภาพ การศึกษาในขั้นตอนที่ 2 ซึ่งผู้วิจัยได้นำข้อเสนอแนะต่างๆ ที่ ผู้เชี่ยวชาญได้เสนอแนะและปรับแก้ไขจนรูปแบบการบริหาร คุณภาพการศึกษา สมบูรณ์ที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้ซึ่งสอดคล้อง กับคณะกรรมการมาตรฐานสำหรับการประเมินการศึกษาซึ่งมี D.Stufflebeam [12] เป็นผู้อำนวยการ (Joint Committee on Standardsfor Educational Evaluation, 1994:137) ได้ดำเนินการจัดทำมาตรฐานสำหรับการตัดสินคุณภาพของ การประเมินทางการศึกษาขึ้นเมื่อปี ค.ศ. 1981 โดยผ่านการ ตรวจสอบคุณภาพของเกณฑ์งานนักการศึกษาหลายร้อยคน และในปี ค.ศ. 1994 ได้ปรับปรุงพัฒนาเป็น “มาตรฐานการประเมิน โครงการ/องค์การ” รวม 4 มาตรฐาน ดังนี้คือ ความถูกต้อง (Accuracy Standards) ความเหมาะสม (Propriety Standards) ความเป็นไปได้ (Feasibility Standards) และความเป็นประโยชน์ (Utility Standards) จึงทำให้ผลการประเมินยืนยันทั้งสองด้าน ดังกล่าวอยู่ในระดับมากที่สุด

7. ข้อเสนอแนะ

7.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

7.1.1 ผู้บริหารสถานศึกษาควรได้มีการนำรูปแบบการบริหารคุณภาพการศึกษาที่ได้จากการวิจัยไปประยุกต์ใช้ในการบริหารสถานศึกษา

7.1.2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาควรได้มีการส่งเสริมพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาให้มีศักยภาพในการบริหารการศึกษาสู่คุณภาพทั้ง 4 งาน ได้แก่ ด้านการบริหาร วิชาการที่มีการปฏิบัติในอันดับท้ายๆ ได้แก่ การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น ด้านการบริหารงบประมาณ ที่สถานศึกษามีการปฏิบัติในอันดับท้ายๆ ได้แก่ การตรวจสอบติดตามและรายงานผลการใช้เงินและผลการดำเนินงาน ด้านบุคคล ในเรื่องการวางแผนอัตรากำลังและกำหนดตำแหน่งและการให้ความรู้ในเรื่องการควบคุมภายในของงานด้านการบริหารทั่วไป

7.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

7.2.1 ควรมีการศึกษา เรื่องของขนาดโรงเรียนกับรูปแบบการบริหารคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ซึ่งทำให้ทราบบริบทที่แตกต่างกันของโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่

7.2.2 ควรมีการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลให้การดำเนินงานตามภาระงานในแต่ละกลุ่มงานมีประสิทธิภาพ โดยมีการขยายขอบเขตเนื้อหา และการใต้อย่างละเอียดเกี่ยวกับกลุ่มงานว่ามีเนื้อหาในแต่ละภาระงานให้ละเอียดมากขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- [1] กระทรวงศึกษาธิการ. 2545. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 พร้อมกฎกระทรวงที่เกี่ยวข้อง. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภา.
- [2] สำนักงานทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน). 2553. วิกฤตการศึกษาไทย. กรุงเทพฯ: สำนักทดสอบทางการศึกษา. กรมวิชาการกระทรวงศึกษาธิการ.
- [3] สถาบันส่งเสริมวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (PISA THAILAND). 2552. ผลการประเมิน PISA 2009 การอ่าน คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์: บทสรุปเพื่อการบริหาร. ม.ป.ท.
- [4] ศิริชัย กาญจนวาลี. 2536. ทฤษฎีการประเมิน. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- [5] บุญชม ศรีสะอาด. 2553. การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- [6] Willer. 1967. Scientific Sociology: Theory and method. N.Y.:Englewood Cliff.
- [7] รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ. 2548. การพัฒนารูปแบบการบริหารคุณภาพทั้งองค์การของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. คุษุณินพนธ์การศึกษาคุษุณินพนธ์ิต สาขาบริหารการศึกษาคุษุณินพนธ์ิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- [8] บงกช พรหมจันทร์. 2552. การดำเนินงานพัฒนาคุณภาพการศึกษาโรงเรียนเอกชน จังหวัดลำพูนตามข้อเสนอแนะของผู้ประเมินภายนอก. วิทยานิพนธ์ ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษาคุษุณินพนธ์ิตวิทยาลัยเชียงใหม่.
- [9] ณรงค์ โตแหยม. 2551. แนวทางการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดสุโขทัย. วิทยานิพนธ์ ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษาคุษุณินพนธ์ิตวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม พิษณุโลก.
- [10] เกียรติพงศ์ อุ่นใจ. 2549. แนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กเขตพื้นที่การศึกษาลำพูน เขต 1. วิทยานิพนธ์ ปริญญาการศึกษาคุษุณินพนธ์ิต สาขาบริหารการศึกษาคุษุณินพนธ์ิตวิทยาลัยเชียงใหม่.
- [11] สมยศ แก้วสุพรรณ. 2552. รูปแบบการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีประสิทธิผลเพื่อการประกันคุณภาพการศึกษา. ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิทยาศาสตรการพัฒนาคุษุณินพนธ์ิต สาขาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม.
- [12] Daniel L.Stufflebeam. 2007. Evaluation Theory, Models, and Applications. San Francisco: Jossey-Bass.